

รายงานการประชุมสภาการศึกษา

ครั้งที่ ๓/๒๕๕๑

วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๑ เวลา ๑๔.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมสีปนนท์ เกตุทัต
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

กรรมการที่มาประชุม

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายบุญลือ ประเสริฐโสภณ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ แทน) ประธาน
๒. เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรรมการ
๓. เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา (นายสุชาติ เมืองแก้ว รองเลขาธิการฯ แทน) กรรมการ
๔. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (นายนิวัตร นาคะเวช ผู้ตรวจราชการฯ แทน) กรรมการ
๕. เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (นายไพฑูรย์ นันตะสุนทร ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ แทน) กรรมการ
๖. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา กรรมการ
๗. ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา กรรมการ
๙. เลขาธิการคุรุสภา (นางจรัสศรี อินทวิชะ ผู้อำนวยการสำนักนิติการ แทน) กรรมการ
๑๐. ปลัดกระทรวงแรงงาน (นายมนูญ ปุญญกริยากร รองปลัดฯ แทน) กรรมการ
๑๑. ปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายเสนอ จันทรา ผู้ตรวจราชการฯ แทน) กรรมการ
๑๒. ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (นายสมพงษ์ ชิตะวิถี อธิการบดีสถาบันพลศึกษา แทน) กรรมการ
๑๓. ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นางระรินทิพย์ ศิริรัตน์ ผอ.สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ แทน) กรรมการ
๑๔. ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (นางสาวเสาวณี มุสิแดง ผอ.สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ แทน) กรรมการ

๑๕. ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (นางทรงพร โกมลสุรเดช ผอ.สำนักส่งเสริมและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร แทน) กรรมการ
๑๖. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นางชุตินาฏ วงศ์สุบรรณ ผอ.สำนักยุทธศาสตร์การวางแผนพัฒนาทางสังคม แทน) กรรมการ
๑๗. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ (นายธวัชชัย กิจรัตน์กุล ผอ.สำนักจัดทำงบประมาณด้านสังคม แทน) กรรมการ
๑๘. นายเจต ประภามন্ত্রীพงศ์ กรรมการ
๑๙. รองศาสตราจารย์ชนะ กสิภาร์ กรรมการ
๒๐. นายทองอยู่ แก้วไทรฮะ กรรมการ
๒๑. รองศาสตราจารย์ทองอินทร์ วงศ์โสธร กรรมการ
๒๒. นายนภดล ทองนพเก้า กรรมการ
๒๓. นายนิพนธ์ สุรพงษ์รักเจริญ กรรมการ
๒๔. นายอนุชากร มาศณมาดล กรรมการ
๒๕. นายประทีป วีระพัฒน์นิรันดร์ กรรมการ
๒๖. นายประพล วิระพรสวรรค์ กรรมการ
๒๗. นายปรีดา ประพฤติชอบ กรรมการ
๒๘. ศาสตราจารย์พงษ์ศักดิ์ อังกสิทธิ์ กรรมการ
๒๙. นายพนม พงษ์ไพบูลย์ กรรมการ
๓๐. นางสาวพรจันทร์ สุวรรณชาติ กรรมการ
๓๑. รองศาสตราจารย์พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ กรรมการ
๓๒. ศาสตราจารย์ไพฑูรย์ ลินลารัตน์ กรรมการ
๓๓. นายไพฑูรย์ จัยสิน กรรมการ
๓๔. นายมานิจ สุขสมจิตร กรรมการ
๓๕. ศาสตราจารย์มานอช แจ่มมุข กรรมการ
๓๖. ศาสตราจารย์ยงยุทธ ยุทธวงศ์ กรรมการ
๓๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลขา ปิยะอัจริยะ กรรมการ
๓๘. นายวัชรินทร์ ศรีบุรินทร์ กรรมการ
๓๙. นายวิฑูรย์ บริบูรณ์ทรัพย์ กรรมการ
๔๐. รองศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ กรรมการ
๔๑. ศาสตราจารย์วีรณ ตั้งเจริญ กรรมการ
๔๒. รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย กรรมการ

๔๓. นายสมหมาย	ปาริฉัตต์	กรรมการ
๔๔. นายสุทินันท์	ปรัชญพฤกษ์	กรรมการ
๔๕. นายสุเทพ	สุริยาอัมฤทธิ์	กรรมการ
๔๖. ศาสตราจารย์สุมน	อมรวิวัฒน์	กรรมการ
๔๗. นายสุวัฒน์	เงินน้ำ	กรรมการ
๔๘. นายแพทย์อำนาจ	กุสลาพันธ์	กรรมการ
๔๙. นายอำพล	จินดาวัฒนะ	กรรมการ
๕๐. เลขาธิการสภาการศึกษา (นายอำรุง จันทวานิช)		กรรมการและเลขานุการ
๕๑. รองเลขาธิการสภาการศึกษา (นางสิริพร บุญญานันท์)		ผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการที่ไม่มาประชุม

๑. พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมมจิตโต)		ปฏิบัติศาสนกิจ
๒. พระเทพปริยัติวิมล (แสวง ธมเมสโก)		ปฏิบัติศาสนกิจ
๓. นายเกรียงศักดิ์	เจริญวงศ์ศักดิ์	ติดภารกิจ
๔. นายชิงชัย	หาญเจนลักษณ์	ติดภารกิจ
๕. ศาสตราจารย์ธีรวุฒิ	บุญยโสภณ	ติดภารกิจ
๖. ศาสตราจารย์ศรีราชา	เจริญพานิช	ติดภารกิจ
๗. ศาสตราจารย์สุรพล	นิติไกรพจน์	ติดภารกิจ
๘. นายอมรวิชัย	นาครทรรพ	ติดภารกิจ
๙. นายอมเรศ	ศิลาอ่อน	ติดภารกิจ

ผู้เข้าร่วมประชุม

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑. นายเสน่ห์	ชาวโต	ที่ปรึกษาฯ สพฐ.
๒. นางสาววิภา	โอสถารมย์	ผู้อำนวยการ สดผ. สพฐ.
๓. นางสาวรัตนา	อภิรัตน์วรกิจ	นักวิชาการศึกษา ๘ ๖ สพฐ.
๔. นางจรัสพร	ฉัตรทอง	นักวิชาการศึกษา ๘ ๖ สพฐ.
๕. นายรัตน์ชัย	ศรสวรรณ	ที่ปรึกษากฎหมาย ส.บ.ม.ท.
๖. นายยงยุทธ	ทิพรส	ประธานสมาพันธ์ครูฯ
๗. นายปณิธาน	ณ นคร	นายกสมาคมรองผอ.สถานศึกษา ชั้นพื้นฐานแห่งประเทศไทย

๘. นายศุภชัย	ชนะสงคราม	ผอ.ร.ร.บางแก้วพิทยาคม
๙. นางช่อฟ้า	ม่วงมณี	ผอ.ร.ร.บ้านโองรัตน์วิทยา
๑๐. นายรังสรรค์	เถื่อนนาดี	ผอ.ร.ร.บ้านไผ่
๑๑. นางณิชารัตน์	ศิริบรรณ	ผอ.ร.ร.ชนบทศึกษา
๑๒. นางสาวดวงรัตน์	พูลสวัสดิ์	ผอ.ร.ร.พุทธชินราชพิทยา
๑๓. นายช่วยชาติ	ตันตระกุล	ผอ.ร.ร.ประชาสงเคราะห์วิทยา
๑๔. นางสุนทร	ทองคำพงษ์	ผอ.ร.ร.บางระกำวิทยศึกษา
๑๕. นางจิตติมา	เหมวิทยากร	สถาบันอนาคตศึกษาฯ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๑. นายนพพร สุวรรณรุจิ	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
๒. นางสาวสุทธาสินี วัชรบูล	ที่ปรึกษาด้านระบบการศึกษา
๓. นางสุรางค์ โพธิ์พุกษาวงศ์	ที่ปรึกษาด้านวิจัยและประเมินผลกศ.
๔. นางสาวจิรพรรณ ปุณเกษม	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานกศ.และพัฒนาการเรียนรู้อ และรท.ในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนกศ.
๕. นางนิรมล กิตติวิบูลย์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
๖. นางสาววัฒนา อาทิตย์เที่ยง	ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา
๗. นางอุมาพร หล่อสมฤดี	ผู้อำนวยการสำนักประเมินผลการศึกษา
๘. นายกิตติรัตน์ มังคละคีรี	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา
๙. นายก้องเกียรติ สหวรรณางกูร	ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ
๑๐. นางสาววัยพร แสงนภาพร	ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนากศ.ระหว่างประเทศ
๑๑. นางเกื้อกุล ชั่งใจ	นักวิชาการศึกษา ๘ ว
๑๒. นางทิพย์สุดา สุขเมธเสนีย์	นักวิชาการศึกษา ๘ ว
๑๓. นางสาวประภาพรพรณ ไชยวงษ์	นักวิชาการศึกษา ๘ ว
๑๔. นายวีระ พลอยครบุรี	นักวิชาการศึกษา ๘ ว
๑๕. นางสาวสุรางค์ วีรกิจพาณิชย์	นักวิชาการศึกษา ๘
๑๖. นางอัมพร พงษ์กังสนานันท์	นักวิชาการศึกษา ๘ ว
๑๗. นางศิริพร ศรีพันธ์ุ์	บุคลากร ๘ ว

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๔๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธาน/เลขานุการแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายบุญลือ ประเสริฐโสภิต) แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า สืบเนื่องจากประธานกรรมการสภาการศึกษา (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และรักษาการนายกรัฐมนตรี นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์) ตัดภารกิจสำคัญ จึงมอบหมายให้มาเป็นประธานการประชุมแทน

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๑

กรรมการและเลขานุการ (เลขาธิการสภาการศึกษา นายอำรุง จันทวานิช) รายงานที่ประชุมว่า ฝ่ายเลขานุการได้จัดส่งรายงานการประชุมสภาการศึกษาครั้งที่ ๒/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ให้กรรมการสภาการศึกษาทุกท่านเพื่อพิจารณารับรองเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๑ และได้ดำเนินการแก้ไขตามความเห็นของกรรมการเรียบร้อยแล้ว

ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๑ โดยไม่มีการแก้ไข

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๕๑

ผู้ช่วยเลขานุการ (รองเลขาธิการสภาการศึกษา นางสิริพร บุญญานันต์) รายงานที่ประชุมว่า สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้จัดทำ (ร่าง) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๐ และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ประกาศระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๕๑ ในราชกิจจานุเบกษาฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๒๕ ตอนพิเศษ ๒๓ ง วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติแล้ว โดยได้มีการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๑ และที่ประชุมมีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัยต่อไป

(รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุมระเบียบวาระที่ ๓.๑)

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ

๓.๒ การแต่งตั้งอนุกรรมการสภาการศึกษา

ผู้ช่วยเลขาธิการ (รองเลขาธิการสภาการศึกษา นางสิริพร บุญญานันต์) รายงานที่ประชุมว่าประธานกรรมการสภาการศึกษา (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์) ได้ลงนามคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา จำนวน ๗ คณะ เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบด้วย ๑) คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านนโยบายและแผนการศึกษา ๒) คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการกระจายอำนาจทางการศึกษา ๓) คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านทรัพยากรและการเงินเพื่อการศึกษา ๔) คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ๕) คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านวิจัย ติดตาม และประเมินผล ๖) คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านกฎหมายการศึกษา และ ๗) คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

(รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุมระเบียบวาระที่ ๓.๒)

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องสืบเนื่องเพื่อพิจารณา : การจัดตั้งเขตพื้นที่การมัธยมศึกษา จังหวัดเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ได้มาตรฐาน

ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ และรักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนการศึกษา (นางสาวจิรพรรณ ปุณเกษม) นำเสนอสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๑. **ความเป็นมา** สืบเนื่องจากการประชุมสภาการศึกษาครั้งที่ ๒/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เสนอต่อสภาการศึกษาเพื่อให้ความเห็นชอบการจัดตั้งเขตพื้นที่การมัธยมศึกษาจังหวัด จังหวัดละ ๑ เขต จำนวน ๗๖ เขต และให้มีสำนักงานฯ ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองของทุกจังหวัด ยกเว้นกรุงเทพฯ ให้ตั้งชื่อสำนักงานฯ และจัดตั้งเขตตามความเหมาะสม และที่ประชุมสภาการศึกษาเห็นชอบให้มีการแก้ปัญหาการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการมัธยมศึกษา โดยเห็นควรแยกการบริหารจัดการการประถมศึกษาและการมัธยมศึกษาที่มีหลักประกันเงื่อนไขความสำเร็จ มีการแก้ไขปัญหาคือของค์รวม เป็นระบบเป็นขั้นตอน ระยะ

สั้น ระยะยาว ทั้งนี้ขอให้จัดตั้งคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเพื่อวิเคราะห์สภาพและปัญหา การจัดทำยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาทั้งด้านโครงสร้าง การบริหารและการจัดการ ตลอดจน กฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยมีศาสตราจารย์สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ เป็นประธาน และฝ่าย เลขานุการ คือ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ระยะเวลา ๑ เดือน และให้นำเสนอต่อที่ประชุมสภาการศึกษาครั้งต่อไป ทั้งนี้ ประธาน กรรมการสภาการศึกษา (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์) ได้ลง นามคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหาร จัดการเพื่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน : การมัธยมศึกษา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑

๒. หลักการและแนวคิดการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นไปตามหลักของการ จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อปวงชน และเป็นการแก้ปัญหาการศึกษาที่เดิมชอยแยกเป็นแห่ง แบ่งเป็นท่อน และคำนึงถึงหลักกระจายอำนาจให้สถานศึกษา โดยส่วนกลางและเขตพื้นที่ การศึกษามีบทบาทสนับสนุนสถานศึกษา

๓. หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับเขตพื้นที่การศึกษา การแบ่งเขตพื้นที่การศึกษา จะแบ่งตามพื้นที่การปกครอง ไม่มีการทับซ้อน จำนวนสถานศึกษาที่อยู่ในแต่ละเขตอยู่ ระหว่าง ๑๐๐-๒๕๐ แห่ง ประชากร ๑๐๐,๐๐๐-๓๐๐,๐๐๐ คน ประชากรวัยเรียน ๕๐,๐๐๐- ๑๐๐,๐๐๐ คน วัฒนธรรม ประเพณีและภาษา และเกณฑ์ความเหมาะสม ได้แก่ ความสะดวก ในการเดินทางและการติดต่อประสานงาน

๔. สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับมัธยมศึกษา ตอนปลายหรือช่วงชั้นที่ ๔ มีนักเรียนประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ คน มีจำนวนโรงเรียนที่สอน มัธยมศึกษาทั้งหมด ๙,๗๒๖ แห่ง เป็นโรงเรียนขยายโอกาส ๗,๐๔๕ แห่ง โรงเรียนช่วงชั้นที่ ๓-๔ จำนวน ๒,๕๘๘ แห่ง โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ๕๐ แห่ง โรงเรียนศึกษาพิเศษ ๔๓ แห่ง ซึ่งสภาพปัญหาของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ ๓-๔ หรือช่วงชั้นมัธยมศึกษา พบดังนี้

๑) ปัญหาคุณภาพการศึกษา โดยมีผลการทดสอบ O-Net อยู่ในเกณฑ์ต่ำในทุก รายวิชา และผลประเมินของ PISA ก็ต่ำลง แต่ผลประเมินมาตรฐานสถานศึกษาโดย สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบแรกและรอบที่สอง พบว่าสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับมัศึกษามีผลการประเมินในรอบที่สองดีขึ้นกว่ารอบแรก

๒) การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่ได้คำนึงถึงความแตกต่างของช่วงชั้น ๑-๒ และ ๓-๔ เนื่องจากเด็กมีพัฒนาการตามวัยที่แตกต่างกัน

๓) การบริหารงานวิชาการ ระบบงาน และศึกษานิเทศก์ พบว่าในแต่ละเขตมีโรงเรียนช่วงชั้นที่ ๓-๔ น้อย ไม่เพียงพอต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพ และศึกษานิเทศก์ขาดความชำนาญในการนิเทศติดตามช่วงชั้นที่ ๓-๔

๔) การบริหารงานบุคคลในรูปของคณะกรรมการ พบว่า มีปัญหาเรื่องการถ่วงดุล และตรวจสอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการตรวจสอบถ่วงดุลโครงสร้างและองค์ประกอบของ คณะบุคคลทุกระดับ รวมทั้งมีปัญหาเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการโยกย้ายและสรรหาผู้บริหาร นอกจากนี้ระบบวิทยฐานะครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่เอื้อต่อการทำงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาเท่าที่ควร

๕) ความชัดเจนของภารกิจกรมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา เนื่องจากในเขตพื้นที่การศึกษาหนึ่งเขตมีจำนวนโรงเรียนในกำกับดูแลจำนวน ๑๐๐-๒๕๐ โรงเรียน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนในระดับประถมศึกษา อาจทำให้ขาดความชัดเจนเรื่องภารกิจกรมพัฒนา มัธยมศึกษาในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งโอกาสในการมีส่วนร่วมต่อการบริหารของ เขตพื้นที่การศึกษาของครูและผู้บริหารของโรงเรียนมัธยมศึกษาหรือโรงเรียนในช่วงชั้นที่ ๓-๔ มีน้อย

๖) การจัดสรรงบประมาณของเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งโดยทั่วไปแล้วจะใช้หลักการพิจารณาจากความขาดแคลน จึงใช้วิธีการจัดสรรงบประมาณโดยการนำจำนวนโรงเรียนไปหารจำนวนงบประมาณ เป็นลักษณะการหารเฉลี่ย เป็นต้น ทำให้งบประมาณในการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาในช่วงชั้น ๓-๔ ไม่เพียงพอ

๗) ความคล่องตัวของการบริหารสถานศึกษา ซึ่งกฎหมายไม่เอื้อต่อการเป็นนิติบุคคล

๕. ข้อเสนอของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการพัฒนาประสิทธิภาพ การบริหารจัดการเพื่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน : การมัธยมศึกษา
คณะอนุกรรมการฯ ได้มีการประชุมรวมทั้งหมด ๕ ครั้ง มีความเห็นว่าการจัดตั้งเขตพื้นที่การ มัธยมศึกษามีความจำเป็นต้องแก้กฎหมาย และได้เสนอมาตรการระยะยาวและมาตรการ ระยะสั้น เพื่อแก้ปัญหาการบริหารจัดการมัธยมศึกษา ดังนี้

มาตรการระยะยาว

๑) ข้อเสนอเกี่ยวกับการจัดตั้งเขตพื้นที่การมัธยมศึกษา หรือไม่

ทางเลือกที่ ๑ ให้มีการศึกษาวิเคราะห์ให้รอบคอบและรอบด้านเกี่ยวกับการแยก การบริหารจัดการประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ที่มีหลักประกันเงื่อนไขความสำเร็จ จึงเห็น

ควรมีการทบทวนการปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการศึกษาวิจัยและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศึกษาผลดีและผลเสียที่มีผลกระทบจากการแยกการบริหารจัดการ ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ศึกษาหลักเกณฑ์การแบ่งเขตพื้นที่การศึกษา โดยควรมีการรับฟังความคิดเห็นอย่างกว้างขวางจากผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีการศึกษาแนวทางในการปรับแก้กฎหมายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ทางเลือกที่ ๒ หากให้จัดตั้งเขตพื้นที่การมัธยมศึกษา ให้ดำเนินการด้านกฎหมายเพื่อการจัดตั้งเขตพื้นที่การมัธยมศึกษา โดยให้มีจำนวนเขตตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้

๒) ข้อเสนอเกี่ยวกับการทบทวนการปฏิรูปการศึกษาในภาพรวม

ควรมีการทบทวนการปฏิรูปการศึกษาในภาพรวม หรือการปฏิรูปการศึกษาระยะที่ ๒ เพื่อทบทวนหลักการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบอย่างเป็นองค์รวม

มาตรการระยะยาวทั้ง ๒ ข้อนี้ ใช้เวลาในการดำเนินงานประมาณ ๑-๒ ปี หรือ ๓ ปี เป็นต้นไป

มาตรการระยะสั้น

เนื่องจากปัญหาเรื่องการบริหารจัดการการมัธยมศึกษาจำเป็นต้องได้รับการแก้ไข โดยเร่งด่วน จึงควรมีมาตรการระยะสั้นที่สามารถดำเนินการภายใต้กฎหมายปัจจุบัน ดังนี้

๑) การบริหารงานบุคคล ควรมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการย้ายผู้บริหารสถานศึกษา หลักเกณฑ์และวิธีการย้ายข้าราชการครูสายงานการสอน และหลักเกณฑ์การสรรหาผู้บริหารโดยแยกบัญชีสายประถมศึกษาและสายมัธยมศึกษา และปรับปรุงคุณสมบัติของผู้ที่จะเป็นผู้บริหารที่เข้ารับการคัดเลือก

๒) การบริหารด้านวิชาการ ควรมีการพัฒนาระบบและกลไกการนิเทศการศึกษา ให้ครอบคลุมทุกช่วงชั้นของการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓) การบริหารงบประมาณ ควรมีการกำหนดเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณ โดยแยกระหว่างประถมศึกษาและมัธยมศึกษาออกจากกัน

๔) การปรับปรุงการบริหารจัดการภายใน สพฐ. โดยให้มีส่วนราชการภายในสพฐ. สามารถบริหารประถมศึกษาและมัธยมศึกษาแยกจากกัน รวมทั้งให้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามัธยมศึกษาซึ่งหมายรวมถึงแผนการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนามัธยมศึกษาได้อย่างรอบคอบและมีประสิทธิภาพ

๕) การเพิ่มความเป็นอิสระและคล่องตัวให้โรงเรียนในฐานะเป็นนิติบุคคล โดยเร่งดำเนินการให้สถานศึกษาที่มีความพร้อมเป็นนิติบุคคลแบบองค์กรมหาชน โดยมีการดำเนินการในส่วนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๖. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา คณะอนุกรรมการฯ จึงเสนอต่อสภาการศึกษาเพื่อพิจารณาดังนี้

๑) ให้ความเห็นชอบมาตรการระยะสั้นทั้ง ๕ ข้อ และให้มีการประสานงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ

๒) พิจารณาเลือกมาตรการระยะยาว เรื่องการจัดตั้งเขตพื้นที่การมัธยมศึกษา หรือไม่ ระหว่างทางเลือกที่ ๑ และ ทางเลือกที่ ๒ และให้แนวทางปฏิบัติในการดำเนินงาน

๓) ให้ความเห็นชอบมาตรการระยะยาว เรื่องการทบทวนการปฏิรูปการศึกษาในภาพรวม

(รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุมระเบียบวาระที่ ๔)

หลังจากนั้น รองเลขาธิการสภาการศึกษา (นายณพพร สุวรรณรุจิ) ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์) ได้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาเกี่ยวกับประเด็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งเขตพื้นที่การมัธยมศึกษา และผลจากการศึกษา คณะทำงานมีความเห็นว่า หากเห็นสมควรให้มีการจัดตั้งเขตพื้นที่การมัธยมศึกษา จำเป็นต้องมีการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องบางฉบับ เช่น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๓๗ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.๒๕๔๖ มาตรา ๓๓ และ มาตรา ๓๖ เป็นต้น เนื่องจากเป็นการจัดตั้งเขตทับซ้อนกับเขตพื้นที่การศึกษาเดิม รวมทั้งต้องพิจารณากฎหมายในระดับรองลงไป เช่น กฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง

ศาสตราจารย์สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าจากการประชุมคณะอนุกรรมการฯ ทั้ง ๕ ครั้ง คณะอนุกรรมการฯ มีความเห็นสอดคล้องกันว่า สาเหตุสำคัญมาจากปัญหาเรื่องการบริหารงานบุคคล จึงได้เสนอเป็นมาตรการระยะสั้น โดยในมาตรการเกี่ยวกับการปรับ การแต่งตั้ง การโยกย้าย การสรรหาผู้บริหารนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์) ได้เห็นชอบให้นำเสนอต่อคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) เพื่อพิจารณาในการประชุมเมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๑ ซึ่งที่ประชุม ก.ค.ศ. มีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเรื่องดังกล่าว นอกจากนั้น ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ขณะนี้คณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร และคณะกรรมการการศึกษา

วุฒิสภา กำลังพิจารณาเรื่องการจัดตั้งเขตพื้นที่การมัธยมศึกษาเช่นเดียวกัน และ คณะกรรมการทั้ง ๒ คณะ ได้ให้ความสนใจการดำเนินการเรื่องนี้เป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตาม มีความชัดเจนว่าการจัดตั้งเขตพื้นที่การมัศึกษามีปัญหาในเชิงกฎหมายที่จะต้อง ทำการศึกษา โดยในรายงานวิจัยของรองศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ ได้เสนอความเห็น ในมิติของการศึกษาด้านกฎหมายอย่างไวรอบด้าน

ดังนั้นประเด็นพิจารณาที่ชัดเจนตามความเห็นของคณะอนุกรรมการฯ คือต้องมีการ แก่กฎหมาย ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา และ ศาสตราจารย์สุรพล นิติไกรพจน์ โดยคณะอนุกรรมการฯ ได้เสนอทางเลือก ๒ ทาง อย่างไรก็ตาม เห็นว่ามาตรการระยะสั้น เป็นประเด็นที่ดีและมีความเหมาะสมเนื่องจากการปรับแต่งการ ปฏิรูปการศึกษาให้เป็นไปตามหลักการเดิม และช่วยแก้ปัญหาได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งทุกคน ตระหนักและเห็นสอดคล้องกันว่ามีปัญหาเกิดขึ้นจริงระหว่างประถมศึกษากับมัธยมศึกษา แต่ยังไม่มีความชัดเจนว่าเป็นปัญหาจากโครงสร้าง แต่ปัญหาที่ชัดเจนคือเรื่องการบริหารงาน บุคคล จึงควรเร่งแก้ปัญหาตามมาตรการระยะสั้นที่คณะอนุกรรมการฯ เสนอทั้งหมด โดยเฉพาะเรื่องการบริหารงานบุคคล ต้องดำเนินการเร่งด่วนที่สุด

นายวิฑูรย์ บริบูรณ์ทรัพย์ มีความเห็นในฐานะอนุกรรมการสภาการศึกษาว่า ตามที่ศาสตราจารย์สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ นำเสนอข้อมูลนั้นเป็นข้อเท็จจริงที่ คณะอนุกรรมการฯ ได้ร่วมกันพิจารณา โดยคณะอนุกรรมการฯ ได้พิจารณาถึงปัญหาทุก ด้าน และมีองค์ประกอบของปัญหามากกว่าด้านบุคลากร โดยมีรายละเอียดปรากฏในเอกสาร ที่นำเสนอโดยสมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย (ส.บ.ม.ท.) ว่าผลกระทบ ที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริงนอกจากเรื่องบุคลากรแล้ว ยังมีผลกระทบด้านการบริหารวิชาการ การ บริหารงบประมาณ การบริหารงานทั่วไป พร้อมทั้งแนวทางแก้ไขปัญหา ซึ่งผู้แทน ส.บ.ม.ท. ส่วนใหญ่อยู่ในฐานะผู้บริหารโรงเรียน พบว่ามีผลกระทบเกิดขึ้นกับสถานศึกษาและนักเรียน หลายด้าน

การแก้ปัญหาเรื่องการบริหารงานบุคคล ที่คณะอนุกรรมการฯ มีมติเห็นชอบให้ นำเสนอเป็นระเบียบวาระเพื่อพิจารณาในที่ประชุม ก.ค.ศ. เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๑ นั้น เป็นการแก้ปัญหาในระยะสั้น แต่ ส.บ.ม.ท. เสนอขอให้พิจารณาประเด็นการจัดตั้งเขตพื้นที่ การมัธยมศึกษา เป็นการเพิ่มเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นใหม่เพื่อรองรับการบริหารจัดการการ มัธยมศึกษาโดยเฉพาะ โดยได้นำเสนอทั้งข้อดี ข้อเสีย รวมทั้งประเด็นทางกฎหมาย และได้ ผ่านการพิจารณาของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา เรียบร้อยแล้ว โดยคณะอนุกรรมการฯ มีเหตุผลเกี่ยวกับปัญหาประเด็นข้อกฎหมายแตกต่างกันไป จึงได้ส่งเอกสารดังกล่าวให้

คณะกรรมการสภาการศึกษาเพื่อประกอบการพิจารณา โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการจัดการที่จะทำให้การมัธยมศึกษาและการประถมศึกษาได้รับประโยชน์ทั้งสองฝ่าย

นอกจากนี้ ในฐานะที่เป็นผู้แทนครูในระดับมัธยมศึกษา ไม่ได้มีเจตนาเสนอเพื่อทำให้เกิดความขัดแย้งหรือขาดความเชื่อมโยง แต่เห็นว่าถ้ามีรูปแบบการจัดการศึกษาที่ชัดเจน มีเขตบริการที่เป็นเอกภาพ กำกับดูแลและบริหารการจัดการนโยบาย เพื่อการพัฒนาผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ดังนั้น จึงเสนอขอให้พิจารณาทบทวนประเด็นจากการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๒/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้มีการแก้ปัญหาในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพนั้น เกรงว่าจะไม่ทันเหตุการณ์ และไม่สามารถแก้ปัญหาได้ จึงเสนอขอให้คณะกรรมการสภาการศึกษาพิจารณามติการประชุมสภาการศึกษาครั้งที่ ๒/๒๕๕๑ และข้อเสนอของคณะอนุกรรมการฯ ซึ่งมี ๒ ทางเลือก ซึ่งหากเลือกการประกาศจัดตั้งเขตพื้นที่การมัธยมศึกษา ประเด็นต้องแก้กฎหมายหรือไม่ สามารถพิจารณาได้ในภายหลัง เพื่อก่อให้เกิดเป็นประโยชน์กับทุกฝ่ายต่อไป

การพิจารณา

ศาสตราจารย์ยงยุทธ ยุทธวงศ์ มีความเห็นว่าหากพิจารณาปัญหาในเชิงรูปธรรมสามารถเปรียบเทียบได้ว่า เดิมรูปแบบการศึกษาของประเทศไทยเหมือนกับสำรับกับข้าวที่มีกับข้าววางไว้หลาย ๆ อย่าง พ.ร.บ.การศึกษาศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้มีความพยายามที่จะทำให้การศึกษาเกิดเอกภาพ เหมือนกับการรวมกับข้าวทุกอย่างไว้ในจานเดียวกัน ในลักษณะของพระธรรมยุต คือผสมจนไม่มีความอร่อย กับข้าวแต่ละชนิดไม่สามารถแสดงคุณภาพออกมาได้เต็มที่ จึงเห็นว่าหลักการในการจับมารวมในจานเดียวกันเป็นหลักการที่ดี คืออาจให้มีการผสมผสานกันบ้าง แต่มีลักษณะแยกจากกันด้วย เพราะการมัธยมศึกษากับการประถมศึกษามีความต่างกัน จึงเห็นควรสนับสนุนแนวทางที่คณะอนุกรรมการฯ ได้นำเสนอ คือในระยะยาวถ้าจำเป็นต้องแยก อย่างไรก็ตาม รูปแบบใด ก็ต้องทำ แต่ต้องใช้เวลาและมีการแก้กฎหมาย และเสนอว่าควรมีระยะสั้น และระยะกลาง โดยระยะสั้นที่ศาสตราจารย์สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ เสนอ นอกจากในเรื่องการปรับปรุงการบริหารงานบุคคลแล้ว ยังมีด้านการบริหารงานวิชาการ บริหารงานงบประมาณ ฯลฯ ซึ่งสามารถดำเนินการได้ทันที โดยควรมีมาตรการระยะกลาง คือ โรงเรียนที่มีความพร้อมอาจออกไปเป็นนิติบุคคลได้ทันที ซึ่งจะสามารถแก้ปัญหาได้บางส่วน

ศาสตราจารย์ทองอินทร์ วจ์โสธร มีความเห็นว่าข้อเสนอของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาฯ ทั้งทางเลือกที่ ๑ และทางเลือกที่ ๒ ควรดำเนินการไปพร้อมกัน เพื่อให้

สามารถออกกฎหมายได้ชัดเจนขึ้น และสามารถจัดโครงสร้าง องค์ประกอบของเขตพื้นที่การศึกษาที่จะจัดตั้งภายใต้ สพฐ.ได้

ศาสตราจารย์สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ ซึ่งแจ้งเพิ่มเติมเกี่ยวกับมาตรการที่คณะกรรมการฯ เสนอว่า คณะอนุกรรมการฯ มีเวลาในการพิจารณาประเด็นการแยกประถมศึกษากับมัธยมศึกษาโดยคำนึงถึงหลักประกันเงื่อนไขความสำเร็จ และเป็นการแก้ไขปัญหาเป็นองค์รวม เพียง ๑ เดือน จึงเสนอ ๒ ทางเลือก ซึ่งมีความต่างกันในเรื่องการตัดสินใจว่าควรมีเขตพื้นที่การมัธยมศึกษาหรือไม่ แต่วิธีการทำงานเหมือนกัน เพียงแต่จะตัดสินใจก่อนหรือหลังเท่านั้น โดยทางเลือกที่ ๑ ให้มีการศึกษาให้รอบคอบก่อนถึงสาเหตุของปัญหา เพื่อให้มีข้อมูลเพียงพอในการเป็นหลักประกันความสำเร็จ ส่วนทางเลือกที่ ๒ ให้จัดตั้งเขตพื้นที่การมัธยมศึกษา จากนั้นจึงดำเนินการแก้กฎหมาย ซึ่งปัญหานี้เป็นปัญหาระยะยาวที่มีความสำคัญ และนำไปสู่การทบทวนการปฏิรูปการศึกษาซึ่งหลายฝ่ายต่างเห็นพ้องกันว่าควรมีการทบทวนการปฏิรูปการศึกษา จึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบในภาพรวม หากแก้ปัญหาเป็นจุดๆ อาจไม่เหมาะสม

ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ แสดงความคิดเห็นว่า คณะอนุกรรมการฯ ได้สรุปประเด็นได้ชัดเจน และต้องยอมรับว่าปัญหาของการบริหารเขตพื้นที่ระหว่างประถมศึกษากับมัศึกษามีจริง แต่เห็นว่าไม่สามารถตั้งเขตพื้นที่การมัธยมศึกษาได้ทันที ควรมีการศึกษาวิจัยค้นคว้าข้อมูลและแก้กฎหมาย และเห็นด้วยกับมาตรการระยะสั้นของคณะอนุกรรมการฯ ซึ่งต้องดำเนินการพร้อมกับมาตรการระยะยาว อีกทั้งขอให้เพิ่มเติมมาตรการระยะสั้นในเรื่องการบริหารจัดการระบบนิเทศศึกษา โดยอาจแยกเป็นช่วงชั้นที่ ๑-๒ และช่วงชั้นที่ ๓-๔ ให้มีการพัฒนาศักยภาพของศึกษานิเทศก์ และกระบวนการนิเทศในสถานศึกษา นอกจากนี้ควรให้ศึกษานิเทศก์มีบทบาทในการเสริมความเข้มแข็งในประเด็นเร่งด่วน เช่น การสอนประวัติศาสตร์ตามพระราชเสาวนีย์ ประเด็นหลักของประชาธิปไตย แนวพัฒนาคุณธรรม เป็นต้น ส่วนการปฏิรูปการศึกษาหากต้องมีการทบทวนใหม่ ขอให้รัฐบาลรีบดำเนินการ พร้อมทั้งแก้กฎหมาย พ.ร.บ. และระเบียบต่างๆ ไปพร้อมกัน

นายวัชรินทร์ ศรีบุรินทร์ แสดงความเห็นเห็นว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะนี้เริ่มตั้งแต่วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ซึ่งมีการจัดโครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการใหม่ และตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา มีการแก้ปัญหาเป็นลำดับ แต่จนถึงปัจจุบันก็ยังมีปัญหาอยู่ และรุนแรงขึ้นกว่าเดิม ส่วนการศึกษาของคณะอนุกรรมการฯ ที่มีความเห็นว่ายังไม่ชัดเจนในการตัดสินใจว่าควรตั้งเขตพื้นที่การมัธยมศึกษาหรือไม่นั้น เห็นว่าไม่ถูกต้อง เนื่องจากการที่นำปัญหาเรื่องประถมศึกษาและมัศึกษามาพิจารณาในที่ประชุมสภาการศึกษา เพราะข้อบัญญัติที่

กำหนดว่าการตั้งเขตพื้นที่การศึกษาเป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ภายใต้คำแนะนำของสภาการศึกษา โดยสภาการศึกษาไม่มีอำนาจในการอนุมัติการจัดตั้งเขตพื้นที่การศึกษาใหม่ได้

นอกจากนี้ ปัญหาจะสามารถแก้ไขให้ลุล่วงได้ต้องเป็นการแก้ไขร่วมกันระหว่างผู้ประสบปัญหากับผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ และจากมติที่ประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๒/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๑ มีความเห็นสอดคล้องกันแล้วว่า มีปัญหาเกิดขึ้นจริงระหว่างประถมศึกษากับมัธยมศึกษาและต้องการหาแนวทางในการแก้ปัญหา นั้น โดยการตั้งเขตพื้นที่การมัธยมศึกษาเป็นการแก้ปัญหาาร่วมกันระหว่างผู้ปฏิบัติ ซึ่งพร้อมจะยอมรับผลกระทบต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น และขณะนี้โรงเรียนมัธยมศึกษาหลายโรงเรียนคำร้องเพื่อไปย้ายไปอยู่ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้ว เนื่องจากได้รับผลกระทบจากปัญหาดังกล่าว

โครงสร้างในปัจจุบันมีความเหมาะสมเฉพาะในกรุงเทพฯ เท่านั้น เพราะเดิมหากจะดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาในกรุงเทพฯ ต้องผ่านการเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษาในต่างจังหวัดจนมีความเชี่ยวชาญก่อน แต่ปัจจุบันรองผู้อำนวยการก็สามารถเป็นผู้อำนวยการได้ เพราะในกรุงเทพฯ สัดส่วนของโรงเรียนมัศึกษามีมากกว่าโรงเรียนประถมศึกษา ทำให้มีอำนาจในการต่อรองมากกว่า ส่วนจังหวัดอื่นๆ อีก ๗๕ จังหวัด โรงเรียนมัธยมศึกษากลายเป็นเสียงส่วนน้อย จึงเกิดความไม่ยุติธรรมขึ้น

ส่วนที่มีกรรมการบางท่านเห็นว่าขณะนี้ประถมศึกษากับและมัศึกษากำลังจะเข้ากันได้ดี หากใช้เวลาอีกกระยะหนึ่งเหตุการณ์จะคลี่คลายไปในทางที่ดีขึ้นนั้น มีข้อเท็จจริงว่าได้มีความพยายามแล้ว แต่ไม่ประสบผลสำเร็จ ขณะนี้มัธยมศึกษาจึงขอเพียงแยกเขตพื้นที่ออกจากประถมศึกษาแต่ยังอยู่ในภายใต้สังกัดสพฐ.เช่นเดิม หากต้องมีการแก้กฎหมายก็ไม่ใช่ปัญหา ส่วนการแก้ปัญหาในระยะสั้น เลขาธิการสพฐ.มีแผนการดำเนินงานอยู่แล้ว และขอให้ที่ประชุมพิจารณาตัดสินใจใช้วิธีการแก้ปัญหาให้ตรงกับปัญหาที่เกิดขึ้น

นายอนุชากร มาศนมาดล ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าในฐานะตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบปัญหาที่เกิดจากการถ่ายโอนโรงเรียนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่นเดียวกับมัธยมศึกษา และในฐานะที่ได้เป็นกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนทั้งระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด ทำให้รับรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นได้ชัดเจน ส่วนสาเหตุที่โรงเรียนมัศึกษาย้ายมาอยู่ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเนื่องจากมีปัญหาความไม่เข้าใจกันระหว่างโรงเรียนกับเขตพื้นที่การศึกษา

นอกจากนี้ เห็นด้วยกับแนวทางการแก้ไขปัญหาเบื้องต้นที่เป็นข้อเสนอของ คณะอนุกรรมการฯ ในเรื่องการบริหารงานบุคคล และไม่เห็นว่า การเพิ่มเขตพื้นที่การ มัธยมศึกษาจะเป็นความล้มเหลวของการปฏิรูปการศึกษา ควรต้องยอมรับและหาแนวทาง แก้ไขปัญหา ซึ่งถ้าการประชุมครั้งนี้เห็นควรให้จัดตั้งเขตพื้นที่การมัธยมศึกษา โดยอาจต้อง ใช้เวลาในการดำเนินการเนื่องจากต้องมีการแก้ไขกฎหมาย ผู้แทนมัธยมศึกษาคงไม่ขัดข้อง และในฐานะที่เป็นผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เข้าใจว่าหากมีปัญหาเกิดขึ้นจะสร้างความ ยากลำบากในการบริหารจัดการศึกษามากขึ้น ฉะนั้นปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นขณะนี้ถึงเวลาที่ จะต้องร่วมกันแก้ไข

นายวิฑูรย์ บริบูรณ์ทรัพย์ มีความเห็นว่า การเพิ่มเขตพื้นที่การมัธยมศึกษา มี กฎหมายรองรับอยู่แล้ว ได้แก่ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๓๓ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไข เพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๓๗ โดยอาจมีปัญหาในบางประเด็นซึ่งทางรัฐบาลหรือ กระทรวงศึกษาธิการจะสามารถแก้ไขได้

ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ เห็นด้วยกับการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหาร การจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน : การมัธยมศึกษา โดย ควรเร่งแก้ปัญหาทั้งระยะสั้นและระยะยาวไปพร้อมกัน ทั้งนี้ ควรมีการจัดตั้ง คณะอนุกรรมการ เพื่อศึกษารวมทั้งแก้ไขปัญหาระหว่างการดำเนินการ แต่เห็นว่าการจัดตั้ง เขตพื้นที่การมัธยมศึกษาจังหวัด จำนวน ๗๖ เขตนั้นมากเกินไป เนื่องจากบางจังหวัดมี โรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวนน้อย และการจัดตั้งเป็นเขตพื้นที่การมัธยมศึกษา ๑ เขตต้องมี ออกศ.เขตพื้นที่การศึกษา จำนวน ๑ ชุดเช่นกัน จะทำให้สิ้นเปลืองทรัพยากร

นายสุวัฒน์ เงินน้ำ มีความเห็นว่า การตั้งเขตพื้นที่การมัธยมศึกษาควรมีการศึกษา วิจัย เพราะต้องกระทบเขตพื้นที่การศึกษาเดิม โดยต้องศึกษาถึงสภาพความเหมาะสม การบริหารงานบุคคล และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ไม่ควรจัดตั้งเขตพื้นที่การมัธยมศึกษา ถึง ๗๖ เขต และเห็นว่าเรื่องนี้จะประกาศเป็นเฉพาะเขตพื้นที่การมัธยมศึกษาไม่ได้ จะต้อง พิจารณาถึงเขตพื้นที่การศึกษาเดิมควบคู่กันไปด้วย

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เห็นด้วยกับการแก้ปัญหาระยะสั้น และระยะยาวเรื่องการทบทวนการปฏิรูปการศึกษาในภาพรวม สำหรับเรื่องการจัดตั้งเขต พื้นที่การมัธยมศึกษาเห็นว่าควรรับข้อเสนอทางเลือกที่ ๒ โดยต้องเพิ่มเติมรายละเอียด ดังนี้ ๑) การแก้กฎหมายเพื่อจัดตั้งเขตพื้นที่การมัธยมศึกษา ๒) จำนวนเขตพื้นที่การมัธยมศึกษา

ที่เหมาะสม ๓) โครงสร้างการบริหารจัดการ ๔) กลไกการเชื่อมโยงระหว่างการมัธยมศึกษา และการประถมศึกษา ๕) การดำเนินการสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสและประถมศึกษา ซึ่งควรมีคณะทำงานฯ เพื่อศึกษารายละเอียดที่กล่าวมาแล้ว

ทั้งนี้ การแก้ปัญหาระยะสั้นได้เสนอต่อคณะกรรมการ ก.ค.ศ. โดยที่ประชุมมีมติให้ จัดตั้งคณะทำงานระยะสั้นขึ้น แต่ สพฐ.ไม่ได้อยู่ในคณะทำงานฯ ชุดนี้ ดังนั้น ต้องผลักดัน มาตรการระยะสั้นอย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้นด้วย มิฉะนั้นก็จะไม่สามารถแก้ปัญหาเฉพาะ หน้าได้

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย เห็นด้วยกับการแก้ปัญหาระยะสั้นและระยะยาว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทบทวนการปฏิรูปการศึกษา ในประเด็นที่ว่า การรวมการศึกษาขั้น พื้นฐานระหว่างการศึกษาและการมัศึกษานั้นถูกหรือไม่ สำหรับมาตรการระยะ สั้น การจะทำให้เกิดสภาพบังคับและเป็นไปได้จริงตามหลักการค่อนข้างยาก เพราะมี คณะกรรมการอีกหลายชุดที่มีความเกี่ยวข้อง ดังนั้น ต้องเป็นนโยบายที่ชัดเจนของ กระทรวงศึกษาธิการในการดำเนินการให้เป็นไปตามกรอบที่วางไว้ สำหรับเรื่องการจัดตั้ง เขตพื้นที่การมัธยมศึกษาจังหวัดไม่จำเป็นต้องเป็น ๗๖ เขต โดยควรคำนึงถึงเรื่องขนาด ความเหมาะสมของระบบสนับสนุนของเขตพื้นที่การศึกษา กับจำนวนโรงเรียนที่เหมาะสม และเพื่อให้ไม่เกิดข้อครหาในเรื่องการจัดโครงสร้าง เรื่องตำแหน่ง ควรคำนึงถึงระบบการ จัดสรรทรัพยากรบุคคลที่ไม่ให้กระทบเรื่องอัตราและตำแหน่งมากเกินไป ซึ่งหมายความว่า ทรัพยากรที่จะจัดเหมือนเดิม แต่จะอย่างไรให้ระบบการบริหารแยกกัน และสิ่งที่ต้อง คำนึงถึงคือให้มีความเป็นเอกภาพทางนโยบายของการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ศาสตราจารย์ยงยุทธ ยุทธวงศ์ เห็นด้วยกับการแก้ปัญหาระยะสั้นและระยะยาว สำหรับเรื่องการจัดตั้งเขตพื้นที่การมัธยมศึกษาจังหวัด จำนวน ๗๖ เขต นั้นเห็นว่า จะเกิดความซ้ำซ้อน ดังนั้นแนวทางการจัดตั้งควรเป็นรูปแบบ “เครือข่าย” โดยเรียกว่า “เขต พิเศษการมัธยมศึกษา” หรือ “เขตการมัธยมศึกษา” เพื่อไม่ให้ซ้ำซ้อนกับเขตพื้นที่การศึกษาเดิม และไม่ควรใช้คำว่า “จังหวัด” ไปบังคับที่ชื่อ ควรพิจารณาตั้งชื่อเขตพื้นที่การมัธยมศึกษาให้ เหมาะสม

นายสมหมาย ปาริจฉัตต์ เห็นด้วยในการแก้ปัญหาระยะสั้นและระยะยาว โดยเฉพาะ อย่างยิ่งการทบทวนการปฏิรูปการศึกษาในภาพรวม โดยเฉพาะการปฏิรูปครูเป็นหลัก

นายสุชาติ เมืองแก้ว รองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้เสนอให้ กำหนดเวลาในการดำเนินการตามมาตรการระยะสั้นให้แล้วเสร็จก่อนเปิดภาคเรียน

ปีการศึกษา ๒๕๕๒ นั่นคือให้ดำเนินการเตรียมการทุกอย่างให้แล้วเสร็จภายในเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ แล้วเข้าสู่กระบวนการทางนิติการต่อไป

ประธานได้มอบแนวนโยบายในการดำเนินการว่า ตลอดเวลาที่รัฐบาลชุดนี้ได้เข้ามาบริหารราชการแผ่นดินรวมระยะเวลา ๗ เดือน ๑๑ วัน ไม่ได้มีนงนจอใจต่อปัญหาในการจัดการศึกษาของชาติ ได้รับฟังข้อเสนอแนะของผู้บริหารระดับสูงและผู้ทรงคุณวุฒิ และจากการได้สัมผัสกับปัญหาต่างๆ ในระดับพื้นที่ด้วยตนเอง และการรับฟังปัญหาข้อเสนอแนะต่างๆ จากผู้บริหารและครูทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา รวมทั้งจากการหารือกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์) จึงเห็นควรให้ดำเนินการแยกการบริหารการมัธยมศึกษาจากเขตพื้นที่การศึกษาเดิม มาตั้งเขตพื้นที่การมัธยมศึกษา โดยดำเนินการให้เสร็จภายใน ๑ ปี และดำเนินการตามมาตรการระยะสั้นที่คณะอนุกรรมการสภาการศึกษา เสนอทั้ง ๕ ประเด็น ให้เสร็จภายใน ๓ เดือน

นอกจากนั้นประธานได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ในการดำเนินงานที่ผ่านมายังมีกฎหมายลูกที่มีผลกระทบต่อชีวิตประจำวันที่ยังรอการแก้ไขค้างอยู่ในสภาผู้แทนราษฎรอีกมาก ซึ่งในเรื่องการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งเขตพื้นที่การมัศึกษานั้น จะมีความสะดวก รวดเร็วมากขึ้น เพราะมีศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ และนายวิฑิตยา บริบูรณ์ทรัพย์ ในฐานะที่เป็นวุฒิสมาชิกที่มีความเข้าใจในเรื่องนี้เป็นอย่างดี

ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ เสนอว่าควรตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดูแลการดำเนินการตามมติสภาการศึกษา และควรมีการรายงานความก้าวหน้าต่อสภาการศึกษาเป็นระยะ

ผู้ช่วยเลขาธิการ (รองเลขาธิการสภาการศึกษา นางสิริพร บุญญานันต์) สรุปว่า ที่ประชุมเห็นชอบมาตรการระยะสั้นทั้ง ๕ ประเด็น รวมทั้งข้อเสนอของศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ โดยให้ดำเนินการให้เสร็จภายใน ๓ เดือน ส่วนมาตรการระยะยาว ที่ประชุมเลือกทางเลือกที่ ๒ คือให้มีการแยกเขตพื้นที่การมัธยมศึกษา โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของจำนวนสถานศึกษา จำนวนนักเรียน สถานะของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และองค์ประกอบของเขตพื้นที่การศึกษาเดิม โดยให้ตั้งคณะทำงานศึกษารายละเอียดและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยดำเนินการให้เสร็จภายใน ๑ ปี โดยระหว่างดำเนินการให้รายงานสภาการศึกษาเป็นระยะๆ

นอกจากนั้นในมาตรการระยะยาวเรื่องการปฏิรูปการศึกษาในภาพรวม สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ติดตามเรื่องนี้อยู่แล้ว โดยกำลังดำเนินการรวบรวมข้อมูล

เกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาทุกระดับ และการดำเนินการด้านกฎหมายที่เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งจะนำมาเสนอต่อสภาการศึกษาในโอกาสต่อไป

ประธานให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ความเหมาะสมของจำนวนเขตพื้นที่การมัธยมศึกษาขึ้นอยู่กับผลการศึกษาของคณะอนุกรรมการ/คณะทำงาน ทั้งนี้ ขอให้คณะอนุกรรมการรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานต่อสภาการศึกษาเป็นระยะ และให้นำข้อท้วงติงหรือข้อเสนอแนะจากสภาการศึกษาไปดำเนินการเพื่อให้การจัดตั้งเขตพื้นที่การมัศึกษามีความสมบูรณ์ เหมาะสมมากที่สุด

นายสมหมาย ปารีฉัตร ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าระยะเวลาในการดำเนินการ ๑ ปีนั้นนานเกินไป ควรดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓ เดือน แต่ถ้ายังไม่เสร็จอาจขยายเวลาออกไปได้ตามความเหมาะสม ซึ่งศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ เห็นด้วยโดยให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าคณะอนุกรรมการ/คณะทำงานควรตั้งเป้าหมายในการศึกษาข้อมูล และการออกแบบองค์ประกอบ โครงสร้างของเขตพื้นที่การมัธยมศึกษาให้แล้วเสร็จภายใน ๓ เดือน ส่วนระยะเวลา ๑ ปีนั้น ให้หมายรวมถึงขั้นตอนการเสนอให้รัฐสภาผ่านความเห็นชอบด้วย ซึ่งประธานเห็นด้วยกับข้อเสนอดังกล่าวว่าจะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓-๔ เดือน อย่างไรก็ตาม ทุกอย่างควรดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี

นายพนม พงษ์ไพบูลย์ เห็นด้วยกับการให้มีเขตพื้นที่การมัธยมศึกษา แต่ควรคำนึงถึงเขตพื้นที่การศึกษาเดิมด้วยว่า หลังจากแยกเขตพื้นที่การมัธยมศึกษา ควรมีการปรับปรุงหรือออกแบบโครงสร้าง องค์ประกอบของเขตพื้นที่การศึกษาเดิมให้มีความเหมาะสมด้วย

ต่อจากนั้น ที่ประชุมได้อภิปรายถึงการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ โดยเห็นชอบให้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ โดยเสนอให้ นายสุวัฒน์ เงินจ๋า เป็นประธาน ส่วนองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการควรประกอบด้วยผู้แทนด้านกฎหมาย ผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนจากเขตพื้นที่การศึกษาทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่ได้รับผลกระทบจากการตั้งเขตพื้นที่การมัธยมศึกษา ผู้แทนจากระดับอุดมศึกษา เป็นต้น ซึ่งประธานได้มอบหมายให้นายสุวัฒน์ เงินจ๋า เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนายวิฑูรย์ บริบูรณ์ทรัพย์ ร่วมหารือในการสรรหาคณะอนุกรรมการให้มีความเหมาะสมต่อไป

มติที่ประชุม

๑. เห็นชอบให้ดำเนินการตามมาตรการระยะสั้นในประเด็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การปรับปรุงการบริหารจัดการภายในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการเพิ่มความอิสระคล่องตัวของสถานศึกษาในฐานะเป็นนิติบุคคลเพื่อแก้ปัญหาการบริหารการมัธยมศึกษา ตามที่คณะอนุกรรมการสภาการศึกษา เสนอ และให้เพิ่มเติมมาตรการในเรื่องการบริหารจัดการระบบนิเทศการศึกษา ตามที่ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ เสนอ โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓ เดือน

๒. เห็นชอบให้จัดตั้งเขตพื้นที่การมัธยมศึกษาจังหวัด โดยให้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา เพื่อดำเนินการศึกษาข้อมูลและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งแนวทางการดำเนินงาน และพิจารณาจำนวนเขตพื้นที่การมัธยมศึกษาที่มีความเหมาะสม และมอบหมายนายสุวัฒน์ เงินจ๋า เป็นประธานอนุกรรมการ ส่วนองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการฯ มอบหมายให้ประธานอนุกรรมการปรึกษาหารือร่วมกับเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนายวิฑูรย์ บริบูรณ์ทรัพย์ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องเพื่อพิจารณา

๕.๑ ข้อเสนอแนวทางการพัฒนาการศึกษา “การแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบองค์รวม”

๕.๒ รายงานผลการวิจัยแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทยสู่สากล

ที่ประชุมขอให้เลื่อนการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๕.๑ และ ๕.๒ ไปพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๔๐ น.

นายวีระ พลอยครบุรี

นางโชติกา วรรณบุรี

นางนันทิชา แจ่มนุราช

ผู้บันทึกรายงานการประชุม

นางสิริพร บุญญานันต์

รองเลขาธิการสภาการศึกษา

ผู้ตรวจรายงานการประชุม